

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ

A K A D E M I A
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЇ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник тез доповідей за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
15 березня 2024 року

УДК 37.013:005.332.2:001.895(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 2 від «20» березня 2024 р.)*

A43

Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи: збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (15 березня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 313 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи». Учасниками конференції розглянуто інноваційні технології у навчанні, викладанні англійської мови та зарубіжної літератури, інтегроване та адаптоване навчання здобувачів освіти, психолого-педагогічні проблеми викладання, навчання та виховання, професійний розвиток майбутнього фахівця, мовна політика та міжнародна співпраця в освіті та науці.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Теличко Н.В. – д-р пед. наук, професор;

Розман І.І. – д-р пед. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Бопко І.З. – канд. пед. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

© Мукачівський державний університет, 2024

РОЗДІЛ 2. ІНТЕГРОВАНЕ ТА АДАПТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

УДК: 316.62:373.3.011.3-052-053.5(043.2)

І. І. РОЗМАН

доктор педагогічних наук,
професор кафедри англійської мови, літератури
з методиками навчання,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

А. Ю. ЧУБІРКА

другий (магістерський) рівень вищої освіти
кафедра педагогіки дошкільної,
початкової освіти та освітнього менеджменту,
Мукачівський державний університет,
м.Мукачево, Україна

СУСПІЛЬНО-КОРИСНА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Однією з ключових цілей школи є підготовка учнів до самостійного життя та роботи. Це завдання реалізується системно, взаємодіючи з навчанням загальноосвітніх предметів та організацією виховної роботи. Основна мета полягає у формуванні компетентностей, які необхідні для успішної діяльності в суспільстві. Вчені зазначають, що участь учнів молодшого шкільного віку у трудовій діяльності є домінантою для позитивного впливу на їх особистісний розвиток та готовність до життєдіяльності у суспільстві.

Знання про важливість суспільно-корисної праці повинні займати важливе місце в освітньому процесі, сприяючи усвідомленню учнями його ролі в житті суспільства та кожної особистості: про це свідчать праці вчених-дослідників І. Бех, В. Бондар, Т. Єськова, О. Олійник, О. Філіпчук, Н. Котелянець, О. Літченко, Н. Стоцька, М. Федорова [1].

Вивчення суспільно-корисної діяльності дітей молодшого шкільного віку у системі їх підготовки до самостійного життя розглядається авторами в контексті проблеми трудового виховання (Л. Бернадська, В. Глуханюк, С. Журавель, Н. Котелянець, В. Марущак, І. Сидорова, Н. Стоцька, І. Червінська та ін.) [1]. Виокремлюючи різні аспекти діяльності учнів молодшого шкільного віку, названі автори надають великого значення розвитку самостійності учнів, їх активності у виконанні поставлених суспільно корисних завдань.

Не зважаючи на достатнє вивчення проблеми організації суспільно корисної життєдіяльності учнів молодшого шкільного віку, мало уваги приділяється використанню сучасних творчих засобів, інноваційних підходів та ефективних методів. Одним із засобів організації суспільно корисної життєдіяльності молодших школярів є колективні творчі справи, що в умовах сучасності набувають дещо іншого звучання, ніж це було десять-двадцять років тому (Н. Воронкіна, В. Кобаль, С. Литвиненко, Р. Талько, О. Філіпчук та ін.) [1].

Як зазначає Котелянець Н.В., тісне спілкування дитини з природою та участь у суспільно-корисній праці вже з дитинства, впливають на трудове становлення молодшого школяра і підготовку до його активної трудової

РОЗДІЛ 2. ІНТЕГРОВАНЕ ТА АДАПТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

діяльності [2]. Методологічними засадами залучення дітей до суспільно-корисної життєдіяльності є Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»), Концепція розвитку педагогічної освіти.

До суспільно-корисної праці молодших школярів М. Фіцула [3] відносить такі види життєдіяльності учнів, як: збирання макулатури, лікарських рослин, дарів лісу; виготовлення іграшок для дошкільнят; створення і ремонт наочних посібників; упорядкування книжок у шкільній бібліотеці; надання допомоги ветеранам війни і праці, хворим і людям похилого віку тощо.

Виховна цінність суспільно корисної життєдіяльності для молодших школярів відображається у тому, що діти вчаться безкорисливо робити добрі справи, усвідомлюють необхідність поєднання суспільних та особистих інтересів, розвивають почуття обов'язку перед людьми [4].

Необхідно зазначити, що майбутнім фахівцям початкової освіти необхідно розуміти соціальні та етичні аспекти своєї роботи. Крім того, вони повинні мати розвинуті навички критичного мислення та володіти вмінням зацікавити суспільно-корисною працею учнів молодших класів.

Для психолого-педагогічних умов організації суспільно корисної життєдіяльності учнів початкової школи необхідно звернути увагу на відповідність віковим, психофізіологічним, педагогічним та гігієнічним особливостям учнів початкової школи та доцільність використання ігрових і змагальних елементів під час суспільно-корисної праці.

Список використаних джерел:

1. Професійний розвиток педагога як складова його творчої 2020 URL:<mailto:http://surl.li/prehh>
2. Котелянець Н. В. Методична система трудового навчання учнів початкової школи : автореф. дис. д-ра пед. наук : 13.00.02 – теорія та методика навчання / Н. В. Котелянець. – Кропивницький, 2017. 40 с.
3. Фіцула М.М. Педагогіка : навч. пос. / М. М. Фіцула. К., 2003. 546 с.
4. Кобаль В. І. Організація й управління навчально-виховним процесом у початковій школі : навч. пос. Ч.1 / В. І. Кобаль. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2015. – 140 с. 18.

ГОРВАТ М. І., БОЧКОР О. О. ДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	139
HRABAR EDITA THE ROLE OF INTERDISCIPLINARY STUDIES IN FOSTERING HOLISTIC STUDENT DEVELOPMENT.....	141
ДОМБРОВСЬКИЙ А. Е. АНАЛІЗ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ ДО НАВЧАННЯ УЧНІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	143
КАС'ЯНЕНКО О. М. СУТНІСТЬ Й ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ У ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ УЧНЯ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	145
КУЗЬМА-КАЧУР М. І., ПАЛЛАГ Є. В. ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....	147
ЛАЛАК Н. В., МИКУЛЯК М. Б. ОСВІТА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ.....	149
МОВЧАН К. М., ТРЯПЩИН В. О. АДАПТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ: РОЛЬ БІБЛІОТЕКИ УНІВЕРСИТЕТУ.....	151
НАДОЛЬСЬКА Ю. А., БАЙТЕРЯКОВА Н. Ю. ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗВО.....	153
РЕЗНІКОВА К. В. ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ: КОМПОНЕНТИ ІНТЕГРАЦІЇ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	155
РОЗМАН І. І., ЧУБІРКА А. Ю. СУСПІЛЬНО-КОРИСНА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	157
РОЗМАН І. І., АДАМЧО Ю. М. СИТУАТИВНО-РОЛЬОВІ ВПРАВИ НА УРОКАХ 3-4 КЛАСІВ ЯК РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	159
ТОВКАНЕЦЬ Г. В., ДОРЧИНЕЦЬ М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	161

РОЗДІЛ 3. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ, НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

БЕРЕГОВА Н. П., ШЕРЕМЕТ А. М., СОЛОДОВНИК Г. О. ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ПРОЯВУ ТРИВОЖНОСТІ В СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	163
VIZNKO A. THE IMPORTANCE OF ANALYTICAL READING IN THE PROCESS OF THE FORMATION OF CRITICAL THINKING	165
БОДНАРН. В., РОЗМАН І. І. ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКИХ ІНТЕРЕСІВ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	167
БОЙКО О. Ю. ВПЛИВ СКЛАДНОСТІ ЗАВДАННЯ НА ЯКІСТЬ ПИСЬМОВОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	168
БОЧКО С. М. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	170
БРИЖАК Н. Ю. АСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ У ВИМІРАХ СЬОГОДЕННЯ.....	172
VERTEL A. V. SEXUAL EDUCATION IN WILHELM REICH'S PSYCHOANALYTIC PEDAGOGY.....	175
GAO F. HR MANAGERS' PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL COMPETENCE: ESSENCE AND MAIN FEATURES.....	177
ГОМОНЮК О. М. ЗНАЧЕННЯ СІМЕЙНИХ ТРАДИЦІЙ У ВИХОВАННІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	179
ГРИЦЬКО В. В., КОТУБЕЙ В.Ф. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК МЕДІАГРАМОТНОСТІ ПРИ ВИКЛАДАННІ СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	181
ЄРМОЛЬЧЕВ Г. А., ФЕНЧАК Л. М. ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ	

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>